

“De pe continentul care ne pare o fiertura cu oligarhi, mafioti, crime la comanda, super-vanzari de Vertu si orgolii imperiale, geniul rusesc scoate la iveala o noua capodopera. Mare cat un posibil triptic de Andrei Rubliov, grav/senin ca un sfant. Filmul “ [Ostrov](#) ” al regizorului Pavel Lungin. O adevarata pelicula filocalica a carei cheie ni se serveste inca de la inceput. Este o transpunere a teologiei rasaritene, a ortodoxismului - pastrator al dreptei credinte. Nu e usor sa urmaresti/intelegi filmul daca nu cunosti limbajul. Tot incerc sa-l compar cu ceva si nu gasesc. As vrea sa-l vad si in circuitul cinematografeilor. E facut anul trecut si e periculos pentru societate, pentru stabilitatea sociala a fiecaruia dintre noi. De-abia astept sa-l revad. L-am spus peretilor, vantului, l-am marturisit tuturor.

Cain si Abel, Evanghelia, Apostolii, Sfintii Parinti - totul este in “Ostrov”, in mica manastire ruseasca de undeva din nordul inghetat.”

Ar fi aberant sa structurez ideile care m-au rascolit pe parcursul filmului. Exegeza capodoperei e o sintagma fara sens. Le scriu aici, in ordinea in care au fost mazgalite din fuga, pe o coala, si in speranta ca va vor trezi curiozitatea.

Primo : Metafizica Insulei, - personajele, in frunte cu Anatolie, “calugarul” ghidus si abisal (ce credeati, ca se contrazic termenii acestia?!) locuiesc de bunavoie pe o insula mereu inghetata, teren si pentru ispite, si pentru diavoli, si pentru stihia naturii. M-a dus cu gandul la filmul Noi Albinoi, unde uratul ala interpretat de Tomas Lemarquis viseaza la insule tropicale din inima ... Islandei. Doua perspective diferite. Anatolie incearca sa-si mantuiasca sufletul, ceea ce, intr-un fel incearca si Noi - e drept, natang, tinereste, stangace, fara iesire in religiozitate. Dar intre nevoitele lui Anatolie pe insula, in rugaciune si cursa de masini a lui Noi la uluitoarea viteza de 20 de km/h pe pamantul inghetat, e o diferenta mare de nivel, iar nu de semnificatie. Noi vrea sa evadeze, Anatolie e exact cu un nivel mai departe (sau mai inaintea) - sa fie iertat pentru crima lui si sa se mantuiasca. Acestea sunt mizele lor. Mai e si faptul ca Noi vrea sa iasa in exterior, iar Anatolie, ca orice mistic, ca orice crestin, in interior. Ostrovul lui Antonie e binecuvantat, fiindca e propice suferintei si caintei lui. E aspru, bun. Insula lui Noi e blanda, de fapt, e “civilizata”, deci supusa unei anume rutine, sufocanta, suferinda. Mediul rece incurajeaza toridul sufletelor. Il incorseteaza in reguli banale, sub-burgheze (!?), in automatismul gandirii, in moarte lenta (anticarul din insula nu da doi bani pe Kirkegaard rasfoind insa cu voluptate reviste pornografice). Moartea fizica vine la Noi albinoi doar ca precursora a mortii discernamantului,

a mortii nevoii de gand liber, a nevoii de miracole. Ca o pedeapsa parca, dat fiind ca Noi scapa si nu pregeta sa se arunce cu si mai mare putere in viziunile sale cu insule tropicale. (care apropo, nu sunt doar simple insule, evaluabile geografic.... Noi a inceput deja sa schimbe ceva, numai prin vise si comportamentul lui superb anti-dandy - caciului ala este pur si simplu genial - indusator deseori. Cred ca Noi poate fi un tanar Anatolie). In Ostrov insa, moartea e prezenta in cel mai pur sens crestin. Aici ma opresc, deoarece cuvintele sunt irelevante. Cei care au vazut filmul stiu de ce.

Sunetul : o pelicula care se poate asculta. De la fasaitul arctic al apei, la clopote, la vocile grave, indelungile spatii de tacere, urlete la inceput, soapte catre final...

Cruzimea imaginii : in sensul de prospetime, de salbaticie. O permanenta naturalitate. Nimic din scumpa mucava hollywoodiana, nimic voyeuristic. Nimic din izul gretos al Patimilor... lui Mel Gibson. Oamenii din Ostrov sunt vii, poti sa ii strigi pe nume. Ai senzatia ca raportul actor-personaj nu exista...

Reabilitarea vocatiei de rugaciune a artei - Tarkovski spunea ca "Sensul artei este rugăciunea, este rugăciunea mea". Una din vorbele obisnuite ale lui Dan Puric este "Eu sunt maturator prin curtea Bisericii"...

- Iata ce am aflat despre fostul actor de teatru si cantaret rock Piotr Mamonov, "actorul" principal (via [Danion Vasile](#)) :

"Când am împlinit 40 de ani, m-am trezit și am început să îmi pun întrebări importante. Când locuiești într-un oraș ești expus la multe ispite. Trebuie să lupți împotriva poftelor tale". "În acea vreme (1990), părea că cel mai important lucru în țară era să devii membru al așa-numitei lumi civilizate. În zilele noastre, mai mult decât atât se caută rezolvarea problemelor lăuntrice."

...ca urmare, s-a intors la ortodoxie si s-a stabilit de bunavoie si nesilit de nimeni intr-un satuc. E Ostrovul lui poate...

Autor si sursa: [Silviu Man](#)